

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
(judecător Mihai Murguleț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Iulia Cimpoi, Danilov Aliona și Ion Secrieru)

Î N C H E I E R E

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență
Președintele completului
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ogonicova Nina, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Maștalin Tatiana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ogonicova Nina către Întreprinderea Municipală ”Regia Transport Electric Chișinău” cu privire la recalcularea compensației în legătură cu pierderea capacității de muncă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Ogonicova Nina și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 28 februarie 2017, Ogonicova Nina, prin intermediul reprezentantului său, avocatul din oficiu Maștalin Tatiana, s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Întreprinderea Municipală ”Regia Transport Electric Chișinău”, prin care a solicitat încasarea de la pârât a sumei de 35900,43 lei, cu titlu de datorie la achitarea compensației, în legătură cu pierderea capacității de muncă, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că prin ordinul nr. 47 din 15 iunie 1988 a fost concediată din cadrul ÎM ”Regia Transport Electric Chișinău”, în legătură cu pierderea capacității de muncă, fiindu-i atribuit gradul II de invaliditate (f.d. 3-5).

Menționează că, în prezent beneficiază de o îndemnizație lunară, cu care nu este de acord și solicită efectuarea recalculării acesteia în conformitate cu legislația în vigoare, or la ieșirea la pensie i-a fost greșit stabilită suma îndemnizației, din cauza eliberării datelor eronate despre salariul primit pentru ultimul an de lucru înainte de pensionare.

Consideră că pârâtul nu a luat în calcul sumele corecte al salariului reclamantei pe lunile anterioare accidentului, invocând, că conform calculului bazat pe certificatul de salariu pentru perioada iunie 1987 - mai 1988, eliberat de pârât la data de 21 iunie 2016, angajatorul urma să stabilească corect salariul mediu lunar pentru perioada mai 1987 - aprilie 1988, precedentă stabilirii gradului de invaliditate în legătură cu activitatea sa profesională.

Susține, că potrivit calculelor efectuate de ea, ÎM “Regia Transport Electric Chișinău” urma să efectueze recalcularea cu includerea sumei de 170,77 ruble sovietice la cea stabilită, din care urma să-i fie stabilită compensația în legătură cu pierderea capacității de muncă.

Mai indică, că prin cererea prealabilă adresată ÎM “Regia Transport Electric Chișinău” a solicitat achitarea sumei de 35900,43 lei, cu titlu de restanță la achitarea compensației în legătură cu pierderea capacității de muncă în luna mai 1988, pentru ultimii 3 ani, însă prin răspunsul din data de 13 ianuarie 2017, solicitarea i-a fost respinsă ca neîntemeiată. Prin urmare, consideră că refuzul pârâtului este unul ilegal și îi încalcă drepturile salariale.

În susținerea poziției sale a invocat prevederile art. 2 alin. (1) și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 278 din 11 februarie 1999, privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în legătură cu pierderea capacității de muncă în urma mutilării sau altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Ulterior, prin cererea de concretizare a pretențiilor, reclamanta și-a concretizat acțiunea, solicitând repunerea în termen de adresare în instanța de judecată, în baza art. 116 din Codul de procedură civilă, deoarece a fost în imposibilitate de a se adresa în termen din motivul stării grave a sănătății și schimbării locului de trai, cât și încasarea sumei de 35900,43 lei, cu titlu de datorie la achitarea compensației în legătură cu pierderea capacității de muncă și cheltuielilor de judecată din motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 mai 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Ogonicova Nina a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 43-48).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 14 noiembrie 2017, a respins apelul declarat de Ogonicova Nina împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 mai 2017, ca neîntemeiat, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 75-80).

În motivarea soluțiilor sale, instanțele ierarhic inferioare au menționat că, Ogonicova Nina contrar prevederilor art. 118 CPC nu a prezentat nici o probă care ar confirma că ÎM “Regia Transport Electric Chișinău” a stabilit eronat salariu mediu pentru perioada mai 1987 - aprilie 1988, în mărime de 257,03 ruble sovietice, fără a fi inclusă suma de 170,77 ruble sovietice. Astfel, reclamanta nu a probat faptul că pârâtul a stabilit eronat salariu mediu pentru perioada mai 1987 – aprilie 1988, în mărime de 257, 03 ruble sovietice, iar calculele compensației în legătură cu pierderea capacității de muncă pentru ultimii trei ani efectuate de reclamantă, cu includerea suplimentară a sumei de 170, 77 ruble sovietice, nu au suport faptic.

Totodată instanțele de judecată au constatat că, Î.M. “Regia Transport Electric Chișinău” la data de 19 iunie 2014, prin răspunsul nr. 070/567, a comunicat reclamantei că, la 19 iulie 1998, hotărârea Guvernului nr. 320 din 10 iunie 1996 a fost abrogată, ca fiind neconstituțională, astfel modul de recalculare a compensației în legătură cu pierderea capacității de muncă, a fost stabilit în conformitate cu Legea nr. 278-XIV din 11 februarie 1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu, compensație care se execută anual fără abateri de la prevederile legale.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 20 decembrie 2017, Ogonicova Nina, prin intermediul reprezentantului său, avocatul din oficiu Maștalina Tatiana, a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017 și a

hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 16 mai 2017, cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Ogonicova Nina către ÎM “Regia Transport Electric Chișinău” cu privire la recalcularea compensației în legătură cu pierderea capacității de muncă și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 65-68).

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și anume prevederile Legii nr. 278-XIV din 11 februarie 1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu.

Verificând argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ogonicova Nina este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 22 ianuarie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 90).

Prin referința depusă la data de 02.02.2018, intimatul a soliciat respingerea recursului, luând în considerare că recursul declarat de Ogonicova Nina nu întrunește temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, nefiind specificat în ce mod au fost încălcate normele de drept material (f.d. 92-94).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 20 (f.d.81), decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 09 ianuarie 2018, astfel recursul depus la data de 20 decembrie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Ogonicova Nina, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Maștalîn Tatiana, în temeiul mandatului avocațial nr. MA nr. 0828843 din 18.03.2016 (f.d.3), astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-

au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel și prima instanță nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătorec poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyian contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel și în prima instanță, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Ogonicova Nina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ogonicova Nina, prin intermediul reprezentantului său, avocatul din oficiu Maștalina Tatiana, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Luiza Gafton

